

האשה נקנית פרק ראשון קידושין כב.

עין משפט נר מצוה

רבנא מיי פ"ח מהל' מלכס ל"ג:
 רבב ב ב מיי פ"ג מהל' עבדים הלי סמנ
 עשין פג:
 רבב ד ד מיי פ"ג מהל' סמנ פג:
 רבב ו ו מיי פ"ג מהל' סמנ פג:
 רבב ז ז מיי פ"ג מהל' סמנ פג:

תורה אור השלם

1. וראית בשבועה אשת יפת תאר ודשקת בה וקדחת לה לאשה:
2. והבאתה אל תוך ביתך ונגלתה את ראשה וישתה את צפרני:
3. ואם אמר יאמר קעבד אהבתי את אדוני את אשתי ואת בני לא אצא חפשי:
4. והיה כי יאמר אליך לא אצא מעמך כי אהבך ואת ביתך כי טוב לו עמך:
5. והיא מעמך היא ובני עמו ושב אל משפחתו ואל אחוזת אבותיו ושוב: ויקרא כה מא

לעני רש"י

אמורטי"ש
 אמורטי"ש
 כמח. נטול כחות.

מוסף תוספות

- א. וראית אי"כ מאי בשר שחוטות איכא הכא בשר שדעתה להתגיר תמותות שחוטות קרינא ליה.
- ב. והיינו דמפליגין בין ביאה ראשונה לביאה שניה.
- ג. רש"י. ועי' מהרש"א לעיל כ"א: מוס' ד"ה צבאלה.
- ד. הייתה לברושא למלחמה. מוס' טהדין נא. ובה עכ"ר היתה.
- ה. רש"י. ד. הייתה לברושא כמותן. שם. וקרי לה בת מלך. מוס' פג.
- ו. היטע"א מתוך איכא למימר לביאה שניה כבר נתקדשה דעתו ואין יצרו מתגרבו עליו כ"כ כשאתה אוסרו עליו. ועי' רש"י לעיל כ"א: ד"ה צבאלה שניה.

ה"ג שלא יקחנה לאביו ולא לבנו. ולי"ג שמים אחת לו ואחת לאביו או אחת לו ואחת לבנו דמאי איריא שמים אפילו אחת לאביו נמי הו' איסור דהא לך דרשינן:

שלא ילחצנה במלחמה. פי' בקונטרס לצוה עליה משמע מתוך פירושו דמלחמה אסור לצוה עליה כל עיקר ואפילו ציאה ראשונה אינו מותר עד לאחר כל המעשים ומימה א"כ מאי קאמר לא דברה תורה אלא כנגד יצר הרע כיון דמלחמה אסור עד שיצא לביתו ולאחר כל המעשים היאך נתפיים יצרו צנך אכתי איכא יצר הרע דמלחמה וצביות עד ירח ימים ועוד קשה אמאי קרי לה צביר תמותות כיון שנתגיירה ועוד קשה מהא דלמך צב' צ' דסנהדרין (דף כ"א.) תמר צת יפת תואר היתה ולפיכך היתה מותרת לאמנון כדכתיב ד' דבר עלי אל המלך כי לא ימנעני ממך ואם לא צא דוד על מעכה אם תמר עד לאחר כל המעשים היאך היתה מותרת לאמנון והרי אמותו מאביו היתה שהרי אם תמר לא לחר כל המעשים חשובה גיורת וליקוחין יש לו צה דצאלמא אם נפרש דיפת תואר מותרת מיד שפיר (דמי) מאי דקאמרה תמר כי לא ימנעני ממך לפי שהיתה מותרת לו דאיכא למימר שנתעברה אמה דמלחמה שעדיין היתה אמה עוזבת כוכבים וזו אינה חשובה כבתו של דוד דאין צן הצא מן העוזבת כוכבים קרוי צנך אלא צנחא דולד עוזבת כוכבים כמותה אכל לפירוש הקונטרס שלא צא עליה עד לאחר כל המעשים קשה כדפירשתי ונראה לר"מ ציאה ראשונה מותרת דמלחמה אלא ציאה שניה אסורה עד שמהא צביות גיורת כל המעשים שלא ילחצנה כו' היינו להתחיל למנות ירח ימים דאין יכול לדוחקה לעשות סדר הפרשה עד שמהיה צביות¹ ויש מיישצים פירוש הקונטרס ולא קשה מידי מה שהקשה איך נתפיים יצרו דאיכא למימר דנטל הימנו יצר הרע כיון שיש לו פת כסלו שסופה להיות מותרת לו לאחר כל המעשים ומה שהקשה אמאי קרי לה צביר תמותות כיון שנתגיירה הא נמי לא קשה דאיכא למימר לפי שנתגיירה צב"כ ואינה גיורת גמורה קרי לה צביר תמותות ומה שהקשה מתמר לא קשה דאיכא למימר דתמר לא היתה צת דוד אלא מקודם לכן היתה אמה מעוברת² והא דכתיב (שמואל ב' יג) כן תלכשנה צנות המלך מעליהם לא משום שהיתה צת אלא לפי שגדלה צביות של דוד עם צנות המלך אך אין לתרץ שפיר לפירוש הקונטרס מה חילוק צין ציאה ראשונה לשניה דמתחיל גמרא לעיל³ ומיהו אמר ר"י דצבירות שנתגיירה מצינו מחלוקת אמוראים צביר זה והכי אימא התם רב אמר לא הטיב אלא ציאה ראשונה⁴ ואני אומר לא ציאה שניה ולא ראשונה הותרה אלא לאחר כל המעשים כדכתיב ואתה קן תצא אליה ובעלתה: כמין

סמוסות. אמורטי"ש: והסקת. בחשקו מלה הכמוז ואפי' אינה נאה: **ולא צה ובחברה.** שלא יקח שמים: ליקוחין יש לך צה. קידושין מופסין ואע"פ ש' שהיתה עובדת כוכבים שהרי אינה מתגיירת מדעתה: **לך ולא לאחרים.** שלא יקחנה לנורך אחרים כגון אביו: **שלא ילחצנה במלחמה.** צבא עליה: ה"ג להאי צביריתא כמפרי צב' ראה אכתי ואם אמר יאמר עד שיאמר וישנה אמר כסחילת שש ולא אמר כסוף שש אינו נרצע שנאמר לא אלא חפשי עד שיאמר כשעת יליאה אמר כסוף שש ולא אמר כסחילת שש אינו נרצע שנאמר אם אמר יאמר העבד עד שיאמר כשהוא עבד. והכי פירושה אמר ושנה שמי האמירות בתחילת שש ולא אמר כסוף שש אינו נרצע שנאמר לא אלא משמע סמוך לציאה אמר שמי פעמים כסוף שש כו' עד שיאמר כשהוא עבד: ה"ג אמר מר אמר כסחילת שש כו' מאי איריא מלא אלא חפשי תיפוק ליה דבעינן כו' וכו' אמר כסוף ולא אמר כסחילת שש אינו נרצע שנא' העבד אטו סוף שש לאו עבד הוא. והכי פירושה אמר בתחילת שש כו' קס"ד תחילת שש ממש תיפוק ליה דבעינן אהבתי את אשתי ואת בני וליכא ותו אמר בסוף שש ולא אמר בתחילת שש אינו נרצע שנאמר העבד אטו סוף שש לאו עבד הוא. והכי פירושה אמר בתחילת שש כו' קס"ד תחילת שש ממש תיפוק ליה דבעינן אהבתי את אשתי ואת בני ועדיין בתחילת שש אין לו אשה וכננים שלא מסרו לו עדיין שפחה כנענית: אטו סוף שש לאו עבד הוא. יוס אחרון נקרא סוף שש וכל היום הוא ע' עבד: ה"ג אמר רבא כסחילת פרוטה אחרונה כסוף פרוטה אחרונה. ולי"ג לא קשיא ולי"ג כאלן. והכי פירושו כל תחילת שש דקתי כשמגיע להתחיל ללסוף פרוטה אחרונה לפי חשבון ג' גרעונה שעדיין עליו שוה פרוטה ודמי עבד וכל סוף שש (א) (פרוטה אחרונה) מלאחר שהתחיל בה נקרא סוף דלאו עבד הוא דאין עליו שוה פרוטה וה"ק אמר בתחילת שש קודם פרוטה אחרונה דכבר יש לו אשה וכננים ולא כסוף שש לאחר שהתחיל פרוטה אחרונה אינו נרצע ואפי' אמר ושנה דכתיב לא אלא חפשי סמוך לציאה וכל זמן שיש עליו פרוטה שלימה לאו סמוך לציאה הוא אי אמר ושנה כסוף פרוטה אחרונה ולא אמר בתחילת פרוטה אחרונה אינו נרצע שנאמר אם יאמר העבד עד שיאמר כשהוא עבד. ובלשון אחרת גירסא זו צפי כל ואינו יכול להעמידה שהרבה תשובות צה וזה הלשון אמר יאמר עד שיאמר וישנה אמר עד שיאמר כשהוא עבד אמר בתחילת שש ולא אמר כסוף שש אינו נרצע שנאמר אם אמר יאמר אמר כסוף שש ולא אמר בתחילת שש אינו נרצע שנאמר לא אלא חפשי והכי פירושו אמר בתחילת שש פעם אחת ולא חזר ואמר כסוף שש אינו נרצע דבעינן אמר יאמר שמי אמירות אמר כסוף שש ולא אמר בתחילת שש אינו נרצע שנאמר לא אלא חפשי וזה כבר ילא השתא קשיא לי טובא הא נמי תיפוק לי מתמר יאמר דהא לא אמר ושנה ואם צאת לפרש אמר כסוף שש שמי פעמים א"כ לא דמיא לרישא דלי אומר בתחילת שש שמי פעמים מנא ליה דליו נרצע ועוד מה לי דשכיקה לדרשה קמייא דריש העבד עד שיאמר כשהוא עבד ונקיט ליה קרא אחרונה מלא אלא והרי כבר ילא תיפוק ליה מהעבד: לו אשה וכננים. שפחה כנענית שנמסרה לו וילדה לו: כי עוב לו. פרט לחולה: הוא ובניו עמו. על כרחיך צבירי שראלית דלי צבירי כנענית האשה וילדה כתיב (שמות כ"א): דלאו צני מעבד ומיכל יגהו. שקטנים הם: לאהדורי. לחזר על הפמחים לפי שהיא בוסה: אילו

אילו כסחילת שש כו' אמר כסוף ולא אמר כסחילת שש אינו נרצע שנאמר אם אמר יאמר אמר כסוף שש ולא אמר בתחילת שש אינו נרצע שנאמר לא אלא חפשי והכי פירושו אמר בתחילת שש פעם אחת ולא חזר ואמר כסוף שש אינו נרצע דבעינן אמר יאמר שמי אמירות אמר כסוף שש ולא אמר בתחילת שש אינו נרצע שנאמר לא אלא חפשי וזה כבר ילא השתא קשיא לי טובא הא נמי תיפוק לי מתמר יאמר דהא לא אמר ושנה ואם צאת לפרש אמר כסוף שש שמי פעמים א"כ לא דמיא לרישא דלי אומר בתחילת שש שמי פעמים מנא ליה דליו נרצע ועוד מה לי דשכיקה לדרשה קמייא דריש העבד עד שיאמר כשהוא עבד ונקיט ליה קרא אחרונה מלא אלא והרי כבר ילא תיפוק ליה מהעבד: לו אשה וכננים. שפחה כנענית שנמסרה לו וילדה לו: כי עוב לו. פרט לחולה: הוא ובניו עמו. על כרחיך צבירי שראלית דלי צבירי כנענית האשה וילדה כתיב (שמות כ"א): דלאו צני מעבד ומיכל יגהו. שקטנים הם: לאהדורי. לחזר על הפמחים לפי שהיא בוסה: אילו

(א) ספרי פ' ראה מכללה פ' משפטים פרשה ד פסקתה פ' ראה (ב) ונעיל (ג) רש"י מ"ו, (ד) רש"י מ"ו, (ה) ספרי פ' ראה מכללה פ' משפטים פרשה ג, (ו) מ"כ פ' דבר פסקה ז פסקתה פ' ראה ערסין ל: לעיל ב. וכו'. וע"ש פסקה ז מכללה פ' משפטים פרשה א, (ח) נבערך ערך לא לא גרס ונבטוי וכן בפס"י בחומש ליתא מיכת ונבטוי, (ט) נבכתי טפס: ונבטוי, וכן בכל המשך הסוגיא, (י) נבכתי: לאהדורי, וכן בסמוך, (יא) והסוף יריד כאל: ד"ה צבאלה גורם ברשי' שהיא ע"י, ועיין מארי ושל"ל, (יב) ג' ע"ל מדרו (רש"י), (יג) וליקוחין יש למחוק. (יד) רש"י, (טו) נבכתי: גרעונה, (טז) רש"י מ"ו, (יז) ועיין לקמן סה רע"ב, ונכ"י שס, (יח) ונכ"י ר"ה דל"ן, (יט) ג' ע"ל יג, (ק) לקמן סה רע"ב, (קא) מ"י, (קב) נמכות פ"ב ה"ן, (קג) ואלו דברי רבי יומין. (קד) רש"י,

הנהגות הב"ח

(א) רש"י ד"ה ה"ג אמר רבא וכו' וכל סוף שש דקתי פרוטה וכו' קודם שהתחיל פרוטה אחרונה:

מוסף רש"י

עד שיאמר כשהוא עבד. שם לא אמר אהבתי את אשתי ואת בני אלא חפשי עד שילגו שש שמי אינו נרצע (רש"י ל"ו).